

Νομολογία 3216/2003 ΣΤΕ

Υπόθεση άδειας για ανατροφή τέκνων δικαστικών λειτουργών Σχολιασμός:Κολοβός Δημήτριος

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Σχολή Ν. Ο. Π. Ε., Τμήμα Νομικής
Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Δημοσίου Δικαίου
Μάθημα : Συνταγματικό Δίκαιο
Διδάσκων : Καθηγητής κ. Α. Δημητρόπουλος

Συμβούλιο της Επικρατείας (Ολομέλεια)

Αριθμός : 3216/2003

ΙΣΤΟΡΙΚΟ : Η συγκεκριμένη απόφαση εκδόθηκε εξ αφορμής αιτήσεως ακυρώσεως που άσκησε δικαστική λειτουργός του Συμβουλίου της Επικρατείας με το βαθμό του Εισηγητή, κατά της σιωπηρής αρνήσεως του Υπουργού Δικαιοσύνης να της χορηγήσει την ειδική εννεάμηνη άδεια με αποδοχές για ανατροφή τέκνου, η οποία παρέχεται στις μητέρες δημοσίων υπαλλήλους σύμφωνα με το άρθρο 53 παρ. 2 εδ. β' του Υπαλληλικού Κώδικα. Η σχετική άρνηση εκδηλώθηκε με την άπρακτο πάροδο τριμήνου από την υποβολή της σχετικής αίτησης της δικαστικής λειτουργού προς το Υπουργείο Δικαιοσύνης. Η Εισηγήτρια του Συμβουλίου της Επικρατείας με την αίτησή της προς το Υπουργείο Δικαιοσύνης είχε ζητήσει να της χορηγηθεί τόσο η προβλεπόμενη στο άρθρο 52 του Υπαλληλικού Κώδικα τρίμηνη άδεια μητρότητας (λοχείας) , όσο και την εννεάμηνη άδεια με αποδοχές για ανατροφή τέκνου, που παρέχεται στις μητέρες δημοσίων υπαλλήλους, σύμφωνα με το άρθρο 53 παρ. 3 του ίδιου Κώδικα.

ΝΟΜΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ : Δεδομένου ότι ο έλληνας νομοθέτης δεν έχει προβλέψει ειδικά ρυθμίσεις για την ανατροφή των τέκνων των δικαστικών λειτουργών που προσιδιάζουν στις συνθήκες άσκησης του λειτουργήματος των, τίθεται το ερώτημα, εάν το άρθρο 44 παρ. 20 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και κατάστασης Δικαστικών λειτουργών (ν. 1756/1988), εκτός από το άρθρο 52 παρ. 1 του Υπαλληλικού Κώδικα στο οποίο ρητώς παραπέμπει, παραπέμπει και στο άρθρο 53 παρ. 2 του ίδιου Κώδικα.

ΕΠΙΛΥΣΗ : Στο σκεπτικό της αποφάσεως αναφέρεται ότι η διάταξη του άρθρου 44 παρ. 20 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών, ερμηνευόμενη ενόψει του άρθρου 21 του Συντάγματος, το οποίο θέτει την μητρότητα και την παιδική ηλικία υπό την προστασία του Κράτους και αποσκοπεί στην αντιμετώπιση του οξυμένου δημογραφικού προβλήματος της χώρας, έχει την έννοια ότι παραπέμπει στις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για τους δημοσious υπαλλήλους, οι οποίες προβλέπουν όχι μόνο τις άδειες μητρότητας (κύησης και λοχείας), αλλά και κάθε άλλη άδεια που αποβλέπει στην προστασία της μητρότητας και της παιδικής ηλικίας. Στην προστασία της μητρότητας και της παιδικής ηλικίας αποβλέπει όχι μόνο το άρθρο 21 του Συντάγματος, αλλά και αρχή του κοινοτικού δικαίου περί συμφιλώσεως της οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής, που εκφράζεται και με τις διατάξεις της Οδηγίας 96/34/ΕΚ του Συμβουλίου της 3.6.1996, όπου προβλέπεται χορήγηση γονικής άδειας σε όλους τους εργαζομένους. Κατ' ακολουθία η ανωτέρω διάταξη του Κώδικα, ερμηνευόμενη υπό το πρίσμα των ανωτέρω διατάξεων του Συντάγματος και του κοινοτικού δικαίου, πρέπει να θεωρηθεί ότι παραπέμπει, όχι μόνο στη διάταξη του άρθρου 52 παρ. 1 του ισχύοντος Υπαλληλικού Κώδικα που προβλέπει άδεια μητρότητας δύο μήνες πριν και μετά τον τοκετό, αλλά και στη διάταξη του άρθρου 53 παρ. 2 του τελευταίου, κατά το μέρος που είναι εφικτή η εφαρμογή της στις μητέρες δικαστικούς λειτουργούς, κατά το μέρος δηλαδή που προβλέπει δικαίωμα εννεάμηνης ειδικής άδειας με αποδοχές για ανατροφή τέκνου.

Σχολιασμός : το σκεπτικό της αποφάσεως παρουσιάζει εξαιρετικό ενδιαφέρον και είναι πρωτοποριακό για δύο κυρίως λόγους : 1ον διότι αξιοποιεί και υποδεικνύει τρόπο ενίσχυσης της κανονιστικής αποτελεσματικότητας του κοινωνικού δικαιώματος στην μητρότητα και 2ον διότι δείχνει την σημασία και την πρακτική χρησιμότητα που μπορεί να αποκτήσει για

κοινωνικά δικαιώματα η σύμφωνη με το Σύνταγμα ερμηνεία του νόμου. Η σύμφωνη με το κοινωνικό Σύνταγμα ερμηνεία της κοινωνικής νομοθεσίας μπορεί να αποτελέσει ένα χρήσιμο και αποτελεσματικό εργαλείο για την ενίσχυση της κανονιστικής εμβέλειας των κοινωνικών δικαιωμάτων. Μπορεί βέβαια να αδυνατεί να αναγνωρίζει κοινωνικά δικαιώματα εκεί όπου ο νομοθέτης δεν τα έχει προβλέψει ή δεν τα θέλησε. Ωστόσο μπορεί να φανερώνει κοινωνικά δικαιώματα εκεί όπου ο νομοθέτης υπήρξε ασαφής ή αδιευκρίνιστος. Η συνταγματική κατοχύρωση ενός κοινωνικού δικαιώματος επιβάλλει τέτοια ερμηνεία της αμφίβολης ή ασαφούς κοινωνικής νομοθετικής πρόβλεψης, ώστε να εξασφαλίζεται η ευνοϊκότερη δυνατή ή η πλέον αποτελεσματική εφαρμογή της κοινωνικής προστασίας.